

?La riuada malmet Els Polvorers (1907)

Efectes devastadors de la riuada del 12 d'octubre del 1907 a Manresa, que va tenir conseqüències nefastes per a la fàbrica tèxtil dels Polvorers o de les Obagues, com a totes les indústries de vora del riu Cardener.

Foto editada per Climent Oliveró Torrens (Col·lecció particular)

Com es pot veure a la fotografia, la secció nord de l'edifici va quedar força malmesa, de manera que la façana es va ensorrar. La planta baixa i la primera van quedar inundades i en el moment àlgid de la riuada l'aigua va sobrepassar els tres metres sobre el nivell de l'antiga carretera Manresa-Esparreguera. Segons les notícies de l'època, les calderes de vapor també van ser arrencades per l'aiguat. En la postal s'observen dos treballadors fent reparacions a la primera planta, a la qual havien accedit per una escala de fusta transportable. A la dreta, s'hi veu una paret pintada que abans havia estat interior. A la segona planta, on feien la preparació del teixit, podem veure dos ordidors de rodets de fil i al mig una caixa gran plena de rodets. El 1922 s'hi va fer una ampliació bastant ambiciosa, que incloïa un sector de fàbrica, un bloc d'habitatges per a treballadors i la tanca exterior, signada per l'arquitecte manresà Josep Fírmat. En una ampliació posterior es va construir una torre de planta baixa i quatre pisos, que enllaça els dos cossos principals de la fàbrica, segons el Catàleg del Patrimoni de Manresa, publicat al web de l'Ajuntament.

El 1859 es va extingir la fàbrica dels antics molins de pólvora de Manresa. El 1870, l'industrial Jaume Vives va obtenir permís de l'Ajuntament per construir al mateix indret una fàbrica de filats i teixits, per aprofitar la força hidràulica. A començaments del segle XX, n'eren propietaris Vives, Figueras i Cia, que disposaven d'una instal·lació de 50 telers mecànics, 5.600 fusos i 182 obrers. A la dècada dels vint, Francesc Vives també regentava la Fàbrica del Salt, situada a la Via de Sant Ignasi, i la fàbrica del Pont, a tocar de Navarcles, però que pertany a Sant Fruitós. La fàbrica dels Polvorers el 1946 tenia 138 treballadors, la majoria dones. La crisi del tèxtil dels anys seixanta la va reconvertir en una petita secció de telers fins que el 1967 se'n va fer càrrec Palou Tèxtil SA, fins al tancament definitiu en la dècada dels setanta, quan va patir dos incendis. La xemeneia va

desaparèixer i una actuació vandàlica de romanesos espoliadors de ferro el 2013 es va endur l'estructura de pilars de fosa. La fabricació de pólvora a Manresa està documentada des del segle XVI. L'historiador Magí Canyelles esmenta que a la riba dreta del Cardener, concretament a la partida de les Obagues, hi havia tres molins de pólvora. Segons explica Josep Camprubí Plans, en els seus articles *sobre La dinàmica d'un poble*, a causa de la construcció del ferrocarril, inaugurat el 1859, «el traçat del qual afectava les fàbriques de pólvora i la Companyia obtingué el trasllat de les instal·lacions més perilloses, a l'altra banda del riu, en indrets més apartats del pas dels trens».